

HAE

[Tietoa meistä](#) [Ajankohtaista](#) [Rahoitamme](#) [Ennakointi](#) [Julkaisut](#)

Ukrainalaisten osaamispalvelut 1/2023

Valtionavustus

Hakuaika päättyy:

22 vrk 5 h 47 min

Hakuaika: 5.6.2023 16:15 - 31.8.2023 16:15

Tiivistelmä

Tämän valtionavustuksen tavoitteena on

- lisätä ukrainalaisten ammatillisia valmiuksia ja muuta osaamista.
- lisätä ukrainalaisten valmiuksia hyödyntää aiemmin hankittua osaamista suomalaisessa työelämässä
- tukea ukrainalaisten siirtymistä suomalaisille työmarkkinoille ja lisätä siten osaavan työvoiman saatavuutta.

Avustusta voivat hakea

- ammatillisen koulutuksen järjestäjät,
- korkeakoulut ja
- vapaan sivistystyön ylläpitäjät.

Hakukelpoiset hakijat voivat hakea avustusta myös ryhmittyminä yli oppilaitosrajojen. Kannustamme hakijoita yhteiseen suunnitteluun sekä yhteistyöhön muun muassa yhteishankkeiden muodossa ja soveltuvin osin eri koulutusasteiden välillä. Kaikkien yhteishankkeen osapuolten tulee olla hakukelpoisia.

Hankkeen toteutuksessa voi olla mukana myös muita yhteistyökumppaneita, jotka eivät ole hakukelpoisia ja jotka eivät vastaanota valtionavustusta. Tällaisia ovat esimerkiksi yritykset tai yhteisöt, joilta ostetaan palveluita. Toteutukseen osallistuvat ei-hakukelpoiset yhteistyökumppanit tulee mainita erikseen hakulomakkeen Muut yhteistyökumppanit -kohdassa.

Tavoitteena on, että avustuksella toteutettavat osaamispalvelut käynnistyvät syyskaudella 2023.

Päätökset tehdään syyskuun 2023 aikana tai viimeistään, kun kaikki saapuneet hakemukset on käsitelty.

> Hae valtionavustusta tästä

(valtionavustukset.oph.fi)

Taustaa

Helmikuussa 2022 Venäjä aloitti laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaan. Hyökkäys synnytti suuren pakolaisvirran Ukrainasta muualle Eurooppaan. Suomesta tilapäistä suojelua on hakenut 53 984 ukrainalaista (tilanne 15.5.2023), ja näistä hakijoista merkittävä osa on naisia ja lapsia. Työikäisten osuus kaikista saapuneista on noin 30 000 henkilöä. Arvioiden mukaan vuoden 2023 aikana Suomeen voi saapua vielä noin 30 000–40 000 ukrainalaista.

Vastaanottojärjestelmässä kirjoilla olevista ukrainalaisista enemmistö asuu Uudellamaalla (7700) ja Varsinais-Suomessa (5300). Ukrainalaiset ovat kuitenkin asettautuneet muita Suomeen saapuneita pakolaisryhmiä tasaisemmin eri puolelle Suomea. Esimerkiksi Uudellamaalla asuu vain viidesosa ukrainalaisista, kun muiden ulkomaalaisryhmien osalta Uudellemaalle on asettunut noin puolet. Ukrainalaisille suunnatuille palveluille on tarvetta kaikkialla Suomessa.

Ukrainalaisilla on mahdollisuus hakea kotikuntaoikeutta, kun he ovat asuneet Suomessa yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Tällöin he pääsevät kuntapalveluiden piiriin ja esimerkiksi kunnan tarjoamaan kotoutumiskoulutukseen. Pääosalla tilapäistä suojelua saavista edellytykset kotikunnan saamiselle alkoivat täyttyä maaliskuusta 2023. Kotikuntaoikeutta on kuitenkin haettu melko vähän. Tällä hetkellä kotikuntaoikeutta on hakenut vain noin 3000 Ukrainasta paennutta (tilanne 15.5.2023).

Tilapäistä suojelua saavat rinnastuvat oikeuksiltaan pääosin turvapaikanhakijoihin, ja he ovat siten oikeutettuja vastaanottopalveluihin. Ukrainasta paenneilla on kuitenkin oikeus tehdä vapaasti töitä ja opiskella Suomessa heti, kun he ovat hakeneet tilapäistä suojelua. Tilapäistä suojelua saaville voidaan tarjota sekä kotoutumislain että julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain mukaisia palveluita. Asiakkaiden palveluprosesseista vastaavat paikalliset TE-toimistot ja työllisyyden kuntakokeilut. TE-toimistojen URA-rekisterissä on 4.6.2023 kirjoilla 8756 ukrainalaistaustaista henkilöä, jotka saavat tilapäistä suojelua.

Ukrainasta saapuvien työikäisten koulutuksesta ei ole tarkkaa tietoa. Erilaisten kyselyjen mukaan noin puolella tulijoista on korkeakoulututkinto ja noin kolmanneksella ammatillinen koulutus. Vain alle 10 % on ilmoittanut olevansa vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa. Yleisimpiä ammattiryhmiä ovat kyselyjen mukaan asiantuntijat (20 %), palvelu- ja myyntihenkilöt (17 %), erityisasiantuntijat (12 %) sekä toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät (12 %). Valtaosa pakolaisista on lähtöisin etenkin Ukrainan itäisistä osista, jossa on monipuolinen elinkeinorakenne. Tämä näkyy Suomessa olevien ukrainalaispakolaisten osaamisen ja koulutuksen moninaisuutena.

Sisäministeriö on teettänyt Ukrainan pakolaisille kyselyn, jonka mukaan vastaajista 71 % kertoi haluavansa työskennellä Suomessa. Eläkkeellä olevista kyselyyn vastaajista 39 % haluaisi tehdä työtä. Ukrainalaiset ovat perinteisesti työskennelleet Suomessa maatalouden kausityössä. Vuosittain kausityö on työllistänyt noin 16 000 ukrainalaista, ja he ovat edelleen tärkein työvoima kausityössä. Sotatoimien alettua ukrainalaiset ovat työllistyneet myös muille aloille. Viimeisimmän tulorekisteristä saadun tiedon mukaan Suomeen saapuneista ukrainalaisista palkkatöitä tekee noin 5 200 henkilöä. Ongelmia työllistymisessä aiheuttavat erityisesti kielitaidon puutteeseen liittyvät haasteet. Monelta ukrainalaiselta puuttuvat myös työllistymistä edistävät sosiaaliset verkostot.

Parhaiten ukrainalaiset ovat työllistyneet maatalouden ohella palvelu-, siivous- ja rakennusaloille. Työantajat ovat kiinnostuneet työllistämään tänne saapuneita ukrainalaisia myös muille aloille. TE-toimistojen työnantajatiedoissa ukrainalaisten rekrytoinnista on kiinnostunut yli tuhat työnantajaa, jotka edustavat yli 70 toimialaa.

Tausta-aineistoa

Tätä valtionavustusta on taustoitettu laajasti muun muassa TE-palveluiden, suurimpien kuntakokeiluiden, ELY-keskusten, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön ja sisäministeriön

asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi taustoitusta on tehty maahanmuuttoviraston, elinkeinoelämän keskusliiton, koulutuksen järjestäjien kuten oppilaitosten, vapaan sivistystyön ja yksityisten palveluntuottajien eri asiantuntijoiden kanssa. Samalla taustoituksessa on hyödynnetty edellä mainittujen tahojen tuottamia erilaisia taustamateriaaleja. Yhteistyötä on tehty myös Suomessa toimivan ukrainalaisten työelämäverkoston kanssa, johon kuuluvat kaikki keskeiset ukrainalaisten työllistymistä tukevat toimijat Suomessa. Lisäksi Jotpa on teettänyt työelämäverkostolle kyselyn, jossa kartoitettiin ukrainalaisten osaamiseen ja työllistymiseen liittyviä palvelutarpeita. Kyselyn vastauksia on hyödynnetty valmistelutyössä.

Hyödynnettävää muuta tausta-aineistoa:

› Katsaus: Ukrainalaiset Suomessa 2022

(intermin.fi)

› The situation of Ukrainians in Finland who fled the war : Survey results

Valtioneuvoston julkaisu (valtioneuvosto.fi)

› Ukrainan sodan vaikutuksia Suomen työmarkkinoihin ja jatkuvan oppimisen haasteisiin

kehittämispäällikkö Samuli Leveälähti, kehittämispäällikkö Jarno Hakanen, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus 30.6.2022, (pdf)

Ukrainan sodan vaikutuksia
Suomen työmarkkinoihin
ja jatkuvan oppimisen
haasteisiin

Ukrainan sodan vaikutuksia Suomen työmarkkinoihin ja jatkuvan oppimisen haasteisiin kesällä 2022

Raportit

ennakointi

osaamistarpeet

työllisyys

työvoiman saatavuus

Tavoite

Tämän valtionavustuksen tavoitteena on tukea Suomessa asuvien ukrainalaisten osaamista heidän työllistymisensä helpottamiseksi.

Tavoitteina on hyödyntää ja vahvistaa ukrainalaisten aiemmin hankkimaa osaamista sekä mahdollistaa uuden osaamisen ja ammatillisten valmiuksien syntyminen. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi rahoitettavissa palveluissa tulisi yhdistää ammatillista osaamista, osaamisen tunnistamista, kielitukea, opintojen aikaista tukea, tukea siirtymässä työmarkkinoille, suomalaista työelämä tietoutta ja tietoutta työntekijän oikeuksista.

Tämän valtionavustuksen kohderyhmänä ovat ne Ukrainasta saapuneet, jotka eivät ole kotoutumista tai työllistymistä edistävien palveluiden asiakkaina TE-toimistoissa, työllisyyden kuntakokeiluissa tai kuntien kotoutumispalveluissa. Valtionavustuksella pyritään täyttämään palveluverkoston katveita, jotta mahdollisimman monella ukrainalaisella olisi mahdollisuus työllistyä.

Kohderyhmä

Tämän avustuksen pääasiallisia kohderyhmiä ovat Suomeen saapuneet ukrainalaiset, jotka:

- o ovat hakeneet tilapäistä suojelua.
- o eivät osallistu tällä hetkellä kotoutumiskoulutukseen.
- o eivät ole tällä hetkellä työvoimapaalveluiden tai kuntakokeilujen palveluissa.
- o toimivat ammittiaan ja osaamistaan vastaamattomissa tehtävissä.
- o haluavat täydentää ammittaitoaan vastaamaan suomalaisia työmarkkinoita.

Palvelukeskuksen avustamien osaamispalveluiden kohderyhminä ovat työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat henkilöt. Palvelu tulee suunnitella erityisesti nämä kohderyhmät huomioiden. Toteutettavan palvelun pääasiallinen kohderyhmä ei voi olla työttömät työnhakijat, mutta työtön henkilö voi omaehtoisesti hakeutua ja tulla valituksi palveluun. Osaamispalveluihin ei tule hyväksyä päätoimisia tutkinto-opiskelijoita (suomalaisessa koulutusjärjestelmässä).

Koska kohderyhmien tavoittaminen ja tavoitellun opiskelijamäärän saavuttaminen on haastavaa, arvostamme hakemuksissa erityisen vahvaa panostusta opiskelijahankintaan ja opiskelun aikaisiin tukitoimiin.

Osaamispalvelun sisällöt

Palvelujen tulee olla osallistujalleen helposti saavutettavia, tarjoamalla esimerkiksi joustavat osallistumismahdollisuudet etänä ja työn ohessa. Palveluita järjestäessä on hyvä huomioida, että monilla tänne saapuneilla henkilöillä on huollettavanaan alaikäisiä lapsia. Palvelun voi järjestää useissa lyhytkestoisissa jaksoissa.

Avustetun osaamispalvelun tulee suuntautua ja sisältää elementtejä joistakin seuraavista aloista:

- o kauppa,
- o maatalous ja puutarha-ala,
- o hius- ja kauneudenhoitoala,
- o majoitus- ja ravitsemusala tai
- o kiinteistönhoito ja puhtaanapito.

Avustuksen hakija voi myös esittää hakemuksessaan muita kuin edellä mainituille aloille suunnattuja osaamispalveluita.

Avustetun osaamispalvelun tulee sisältää:

- o realistiset ja kattavasti suunnitellut opiskelun tukitoimet,
- o yksilö- ja/tai ryhmäohjauksena toteutetun uraohjausprosessin, joka kattaa opiskelijahankinnan ja opintojen aikaisen ajan,
- o tukea aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen, sanoittamiseen ja tunnustamiseen,
- o tietoa suomalaisesta työelämästä ja työntekijän oikeuksista ja
- o tukea työmarkkinoille siirtymiseen; suunnitelman osallistujan jatkopolusta työelämässä tai osaamisen kehittämisessä.

Valtionavustushakemuksessa tulee esittää mahdollisimman tarkka suunnitelma hakevan toiminnan, opiskelijarekrytoinnin sekä tukitoimien ja ohjauksen toteuttamisesta. Avustusta ei myönnetä koulutuksen järjestäjän omaan kehitystyöhön. Palvelukeskus arvioi hakemuksessa esitetyn osaamispalvelun työelämälähtöisyyttä sekä hakemuksessa osoitettua yhteisvalmistelua työelämän kanssa.

Avustuksella ei voida tuottaa pelkkää kielikoulutusta, kotoutumisen palveluiden piirissä olevien henkilöiden palveluja tai kotoutumisen palveluihin rinnastettavaa palvelua (esimerkiksi työhallinnon hankkima kotoutumiskoulutus tai kotoutumisajan ylittäneille suunnattu kielikoulutus). Osaamispalveluiden tulee kuitenkin sisältää opintojen ja työllistymisen edellyttämää kielitaidon tukea joko hakijan itsensä toteuttamana, yhteishankkeessa toteutettuna tai ostopalveluna.

Rahoitus, rahoituskausi ja palautusehdot

Avustuksen käyttöaika alkaa avustuksen hyväksymispäivämäärästä ja päättyy viimeistään 31.12.2024. Käyttöaikaa tarkennetaan avustuspäätöksessä.

Avustuksella toteutettavalle hankkeelle ei edellytetä omarahoitusosuutta. Avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Avustuksen hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksessä ja sen liitteessä. Avustuksen käyttöä ostopalveluina mahdollisesti toteutettavaan hakevaan ja opintoja tukevaan toimintaan ei ole rajoitettu, vaan ostopalveluihin haettava summa on hakijan itsensä arvioitavissa.

Avustuksia voidaan myöntää yhteensä 4 miljoonaa euroa. Avustus voidaan myöntää jakautuvaksi usean vuoden ajanjaksolle.

Avustus myönnetään harkinnanvaraisena rahoituksena. Avustusta tulee käyttää siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Avustuksen saajan tulee oma-aloitteisesti ja viipymättä palauttaa avustus tai osa siitä, mikäli avustusta ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaisesti. Avustuksen palautuksesta ja takaisinperinnästä ohjeistetaan [valtionavustuksen yleisohjeessa \(pdf, oph.fi\)](#). Lisäksi hakijan tulee palauttaa avustusta omaehtoisesti seuraavissa tapauksissa:

1. Mikäli opiskelupaikan vastaanottaneiden opiskelijoiden määrä poikkeaa merkittävästi avustuspäätöksessä määritellystä tavoitellusta opiskelijamäärästä (alle 75 %)
2. Mikäli opiskelupaikan vastaanottaneista alle 75 % suorittaa suunnitellun koulutuksen loppuun.

Hakemuksessa ilmoitettava tavoiteltu opiskelijamäärä tulee suunnitella edellä mainitut ehdot huomioiden. Tavoiteltavasta opiskelijamäärästä päätetään avustuspäätöksessä hakijan oman arvion mukaisesti.

Edellä kuvatuissa tapauksissa avustusta on palautettava laskennallinen yksikkökustannus (saatu avustussumma jaettuna päätöksessä ilmoitetulla opiskelijamäärällä) kerrottuna toteutumattomalla opiskelijamäärällä ja mahdollinen viivästyskorke.

Avustuksen saaja voi perustaa opiskelijavalintakriteerinsä edellä kuvattuun kohderyhmämäärittelyyn sekä velvoittaa opiskelijoita täyttämään kyseessä oleva opiskelijaraportointijärjestelmän taustatietolomake opiskelijaksi ottamisen tai opiskelijavalinnan yhteydessä.

Ohjeita rahoituksen käytössä

Edellyttämme hakijoita tutustumaan huolella ohjeisiin ja seuraaviin aineistoihin ennen hakemuksen lähettämistä.

Aineistot, joihin tulee tutustua ennen hakemuksen lähettämistä

➤ Yleisohje valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle

(OPH 2022, pdf)

➤ Ohjeet valtionavustuksen käyttäjille

(jotpa.fi)

➤ Usein kysytyä valtionavustuksista

(jotpa.fi)

Lisätietoja

> Avointen oppimateriaalien kirjasto

(aoe.fi)

> Opetushallituksen ylläpitämältä ohjesivusto

(wiki.eduuni.fi)

Yleisiä ohjeita valtionavustuksen hakemiseen ja käyttöön

Hakeminen ja hakuohjeet

Mitä voimme rahoittaa?

Avustuksen hakijat ja käytöstä raportointi

Avustuksella tuotettu materiaali ja materiaalin levitys

Hakemuksen arviointi

Rahoituspäätökset

Rahoituksen myöntäjä

Ota yhteyttä

Paavola, Krista

erityisasiantuntija

(osaamispalveluiden rahoitus, valtionavustukset, hankinnat)

krista.paavola@jotpa.fi

+358 295 331 304

Tällä sivulla:

- Taustaa
- Tausta-aineistoa
- Tavoite
- Kohderyhmä
- Osaamispalvelun sisällöt
- Rahoitus, rahoituskausi ja palautusehdot
- Ohjeita rahoituksen käytössä

Yhteystiedot

Tietosuojaseloste

Saavutettavuusseloste

Ilmoituskanava väärinkäytösepäilylle

@osaaminennakyviin

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

Facebook

LinkedIn

Twitter

Hakaniemenranta 6
PL 380, 00531 HELSINKI

Puhelin (vaihde) +358 295 331 200

@ Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus 2023